

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá problematikou právní úpravy náhradního mateřství. Vývoj v oblasti reprodukční medicíny v podobě prvního „dítěte ze zkumavky“ v roce 1978 a na to navazujících medicínských pokroků s sebou nevyhnutelně přinesl rozvoj tohoto institutu. Institutu, který, ačkoliv s sebou přináší mnoho etických, sociálních a právních otázek, není v České republice právně regulován (kromě jediného ustanovení § 804 občanského zákoníku). Tato diplomová práce se proto snaží poskytnout návrh právní úpravy, která by mohla být v České republice přijata, a to za použití především analytické a komparativní metody. Po vysvětlení, co tento institut vlastně znamená a jaké známe jeho formy a modely, je objasněn jeho mezinárodní právní rámec. Ačkoliv si mnoho států uvědomuje aktuálnost tohoto tématu, do dnešního dne nebyla přijata žádná mezinárodní úprava, která by upravovala např. přeshraniční náhradní mateřství. Jisté vodítko tu ale přeci jen máme, a to zájem dítěte, jak judikoval Evropský soud pro lidská práva. Právní úprava v jednotlivých zemích se pohybuje na škále od kriminalizace (Francie) až po legalizaci komerčního náhradního mateřství (Ukrajina). Po zhodnocení právních úprav některých států, na kterých je ukázáno reálné fungování modelů náhradního mateřství, je zjevné, že pro Českou republiku by inspirací mohly být Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Ukrajina. Diplomová práce obsahuje analýzu problematiky platnosti a neplatnosti smluv o náhradním mateřství, které jsou důležitým aspektem jeho realizace. Ze závěrečné úvahy de lege ferenda pro Českou republiku vyplývá, že autorka zvolila cestu legalizace náhradního mateřství a v diplomové práci poskytuje návrh budoucí možné právní úpravy. Změna právního řádu České republiky by měla spočívat zejména v úpravě vzniku rodičovství a dále v rozšíření smluvních typů zakotvených v občanském zákoníku o smlouvu o náhradním mateřství.